

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B** ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 5ης Ιουλίου 2006

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999

(ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 1)

Τροποποιείται από:

Επίσημη Εφημερίδα

	αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 397/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2009	L 126	3 21.5.2009

Διορθώνεται από:

► **C1** Διορθωτικό ΕΕ L 301 της 12.11.2008, σ. 40 (1080/2006)

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 5ης Ιουλίου 2006

**για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την
κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪ-
ΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το
άρθρο 162 παράγραφος 1 και το άρθρο 299 παράγραφος 2 δεύτερο
εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συν-
θήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 160 της συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα. Συνεπώς το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση του χάσματος μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και του βαθμού κατά τον οποίο παρουσιάζουν καθυστέρηση οι πλέον μειονεκτούσες περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και των αστικών περιοχών, των βιομηχανικών περιοχών που βρίσκονται σε παρακμή, των περιοχών με γεωγραφικά ή φυσικά μειονεκτήματα, όπως νησιά, ορεινές περιοχές, αραιοκατοικημένες περιοχές και παραμεθόριες περιοχές.
- (2) Οι διατάξεις που είναι κοινές για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής ⁽⁴⁾. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν ειδικές διατάξεις σχετικά με τον τύπο των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο των στόχων που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό.
- (3) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να χορηγεί συνδρομή στο πλαίσιο συνολικής στρατηγικής για την πολιτική συνοχή που θα εξασφαλίζει μεγαλύτερη συγκέντρωση της συνδρομής στις προτεραιότητες της Κοινότητας.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 προβλέπει ότι οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών θα πρέπει να καθορίζονται σε

⁽¹⁾ ΕΕ C 255 της 14.10.2005, σ. 91.

⁽²⁾ ΕΕ C 231 της 20.9.2005, σ. 19.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Ιουλίου 2006 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ Βλέπε σελίδα 25 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

▼B

εθνικό επίπεδο με ορισμένες εξαιρέσεις, για τις οποίες απαιτείται να καθοριστούν ειδικές διατάξεις. Θα πρέπει, επομένως, να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις για τις εξαιρέσεις που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ.

- (5) Στο πλαίσιο πράξεως με σκοπό την ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, κρίνεται σκόπιμο να στηριχθούν περιορισμένες δράσεις για την ανακαίνιση των κατοικιών σε περιοχές που πλήττονται ή απειλούνται από φυσική υποβάθμιση και κοινωνικό αποκλεισμό στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα.
- (6) Είναι σκόπιμο να καθορισθεί ότι η συμβολή του ΕΤΠΑ στις δαπάνες στέγασης θα πρέπει να αφορά την παροχή καλής ποιότητας καταλύματος για ομάδες χαμηλού εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των προσφάτως ιδιωτικοποιημένων κατοικιών, καθώς και στέγασης για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
- (7) Η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των δράσεων που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ εξαρτάται από τη χρηστή διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση μεταξύ όλων των σχετικών εδαφικών και κοινωνικοοικονομικών εταίρων, και ιδιαίτερα των περιφερειακών και τοπικών αρχών, καθώς και κάθε άλλου κατάλληλου φορέα κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- (8) Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να μη γίνονται διακρίσεις για λόγους φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- (9) Με βάση την εμπειρία και τις επιτυχίες της κοινοτικής πρωτοβουλίας URBAN που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία⁽¹⁾, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη θα πρέπει να ενισχυθεί με την πλήρη ενσωμάτωση μέτρων για τον τομέα αυτόν στα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, με ιδιαίτερη προσοχή στις πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης και στις δυνατότητές τους για καινοτομία.
- (10) Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην εξασφάλιση συμπληρωματικότητας και συνέπειας με άλλες κοινοτικές πολιτικές, ιδίως δε με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης και με το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία. Θα πρέπει εξάλλου να υπάρξει συνέργεια μεταξύ της στήριξης της παρεχόμενης από το ΕΤΠΑ αφενός και της παρεχόμενης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο⁽²⁾, το Ταμείο Συνοχής σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, για το Ταμείο Συνοχής⁽³⁾, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)⁽⁴⁾, και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, αφετέρου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 173/2005 (ΕΕ L 29 της 2.2.2005, σ. 3).

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 12 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽³⁾ Βλέπε σελίδα 79 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1.

▼B

- (11) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι οι δράσεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων λαμβάνουν υπόψη και υποστηρίζουν την εφαρμογή του ευρωπαϊκού χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις που θεσπίστηκε κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σάντα Μαρία ντα Φέιρα στις 19 και 20 Ιουνίου 2000.
- (12) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, ιδίως με την επέκταση, κατ' εξαίρεση, του πεδίου εφαρμογής του ΕΤΠΑ στη χρηματοδότηση της λειτουργικής ενίσχυσης που συνδέεται με την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που προκύπτει από την ειδική οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση, η οποία επιτείνεται από τη γεωγραφικώς απόκεντρη θέση τους, τον νησιωτικό τους χαρακτήρα, το μικρό τους μέγεθος, τη δυσμενή γεωλογική τους διαμόρφωση και το δυσμενές τους κλίμα, και από την οικονομική τους εξάρτηση από περιορισμένο αριθμό προϊόντων, παράγοντες των οποίων ο χρόνιος χαρακτήρας και ο συνδυασμός παρεμποδίζουν σοβαρά την ανάπτυξη των εν λόγω περιφερειών. Για τα ειδικά αυτά μέτρα επιβάλλεται η χρήση του άρθρου 299 παράγραφος 2 της συνθήκης ως νομικής βάσης.
- (13) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να ασχοληθεί με τα προβλήματα της πρόσβασης στις μεγάλες αγορές και της απόστασης από αυτές, τα οποία αντιμετωπίζουν οι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές, όπως ορίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 για τις ειδικές διατάξεις του στόχου 6 στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών ταμείων στη Φινλανδία και τη Σουηδία της πράξης προσχώρησης του 1994. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να ασχοληθεί με τις συγκεκριμένες δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν ορισμένα νησιά, οι ορεινές περιοχές, οι παραμεθόριες περιοχές και οι αραιοκατοικημένες περιοχές, η γεωγραφική θέση των οποίων επιβραδύνει την ανάπτυξή τους, προκειμένου να υποστηριχθεί η βιώσιμη ανάπτυξή τους.
- (14) Είναι αναγκαίο να καθοριστούν ειδικές διατάξεις σχετικά με τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».
- (15) Είναι αναγκαίο να υποστηριχθεί η αποτελεσματική διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία με τις γείτονες χώρες της Κοινότητας όταν αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική υποστήριξη της ανάπτυξης των περιφερειών των κρατών μελών που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Κατά συνέπεια, ενδείκνυται να επιτραπεί, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση συνδρομής από το ΕΤΠΑ για έργα που βρίσκονται στο έδαφος τρίτων χωρών όταν αυτά ωφελούν περιφέρειες της Κοινότητας.
- (16) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 1999, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ⁽¹⁾, θα πρέπει επομένως να καταργηθεί για λόγους σαφήνειας,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

⁽¹⁾ ΕΕ L 213 της 13.8.1999, σ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει την αποστολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το πεδίο εφαρμογής της συνδρομής που χορηγεί όσον αφορά τους στόχους «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, και τους κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα για την παροχή συνδρομής.
2. Το ΕΤΠΑ διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 2

Σκοπός

Σύμφωνα με το άρθρο 160 της συνθήκης και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση συνδρομής για την τόνωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη μείωση των κυριότερων περιφερειακών ανισορροπιών μέσω της υποστήριξης της αναπτυξιακής και διαρθρωτικής προσαρμογής των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των βιομηχανικών περιφερειών που παρακμάζουν και των περιφερειών που υστερούν, και μέσω της υποστήριξης της διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Με τον τρόπο αυτόν το ΕΤΠΑ υλοποιεί τις προτεραιότητες της Κοινότητας, και ιδίως την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, της δημιουργίας και της διατήρησης βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, και εξασφάλισης βιώσιμης ανάπτυξης.

Άρθρο 3

Πεδίο χορήγησης της συνδρομής

1. Η συνδρομή του ΕΤΠΑ επικεντρώνεται σε θεματικές προτεραιότητες. Ο τύπος και το εύρος των δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο κάθε προτεραιότητας αντικατοπτρίζει τη διαφορετική φύση των στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6.
2. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη χρηματοδότηση:
 - α) παραγωγικών επενδύσεων που συμβάλλουν στη δημιουργία και τη διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, κυρίως μέσω άμεσης ενίσχυσης επενδύσεων πρωταρχικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)·
 - β) επενδύσεων σε υποδομή·
 - γ) ανάπτυξης του ενδογενούς δυναμικού μέσω μέτρων που υποστηρίζουν την περιφερειακή και την τοπική ανάπτυξη. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν την παροχή στήριξης και υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, ιδίως δε τις ΜΜΕ, τη δημιουργία και την ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων, όπως επιχειρηματικά κεφάλαια, ταμεία δανειοδότησης και εγγυήσεων, ταμεία τοπικής ανάπτυξης, επιδοτήσεις επιτοκίου, δικτύωση, ταμεία συνεργασίας, και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ περιφερειών, πόλεων και συναφών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών φορέων·

▼B

δ) τεχνικής βοήθειας όπως εμφανίζεται στα άρθρα 45 και 46 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Το σύνολο επενδύσεων και μέτρων που παρατίθενται ανωτέρω στα στοιχεία α) έως δ) είναι διαθέσιμο για την υλοποίηση των θεματικών προτεραιοτήτων κατά τις διατάξεις των άρθρων 4, 5 και 6.

*Άρθρο 4***Σύγκλιση**

Στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση» το ΕΤΠΑ εστιάζει τη συνδρομή που χορηγεί στην υποστήριξη βιώσιμης ολοκληρωμένης περιφερειακής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης μέσω της κινητοποίησης και της ενίσχυσης ενδογενών δυνατοτήτων μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δομών, καθώς και στη δημιουργία και τη διατήρηση βιώσιμων θέσεων εργασίας. Αυτό επιτυγχάνεται πρωταρχικά μέσω των ακόλουθων προτεραιοτήτων, ενώ το συγκεκριμένο μείγμα πολιτικής εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους μέλους:

1. Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (Ε&ΤΑ), καινοτομία και επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης δυνατοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, και ενσωμάτωσή τους στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών· ενίσχυση της Ε&ΤΑ ιδίως σε ΜΜΕ και σε μεταφορά τεχνολογίας, βελτίωση των δεσμών μεταξύ των ΜΜΕ, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των ερευνητικών ιδρυμάτων και των ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων· ανάπτυξη επιχειρηματικών δικτύων· συμπαράξεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και συστάδες επιχειρήσεων· στήριξη για την παροχή επιχειρηματικών και τεχνολογικών υπηρεσιών σε ομάδες ΜΜΕ· και υποστήριξη της χρηματοδότησης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας για ΜΜΕ μέσω μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.
2. Κοινωνία της πληροφορίας, που συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη υποδομής ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τοπικού περιεχομένου, υπηρεσιών και εφαρμογών, βελτίωση της ασφαλούς πρόσβασης και ανάπτυξη ηλεκτρονικά παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών σε πραγματικό χρόνο (online)· ενίσχυση και παροχή υπηρεσιών σε ΜΜΕ για την υιοθέτηση και την αποτελεσματική χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) ή την εκμετάλλευση νέων ιδεών.
3. Τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και ενίσχυση για μηχανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες σε επίπεδο γειτονιάς για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, όταν οι δράσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006.
4. Περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων για την υδροδότηση και τη διαχείριση υδάτων και αποβλήτων· επεξεργασία λυμάτων και ποιότητα του αέρα· πρόληψη, έλεγχος και καταπολέμηση της αερίωσης· ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης· παροχή ενίσχυσης για την ελάφρυνση των επιπτώσεων της μεταβολής του κλίματος· αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μολυσμένων χώρων και εκτάσεων και της αναζωογόνησης υποβαθμισμένων βιομηχανικών εκτάσεων· προαγωγή της βιοποικιλότητας και της προστασίας της φύσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε περιοχές NATURA 2000· παροχή ενίσχυσης προς τις ΜΜΕ για την προαγωγή βιώσιμων τρόπων παραγωγής μέσω της εισαγωγής αποτελεσματικών από πλευράς κόστους συστημάτων διαχείρισης του περιβάλλοντος και της υιοθέτησης και χρήσης τεχνολογιών πρόληψης της ρύπανσης.
5. Πρόληψη κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και υλοποίησης σχεδίων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

▼B

6. Τουρισμός, συμπεριλαμβανομένης της προαγωγής των φυσικών πόρων ως δυνατότητας για την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού· προστασία και ενίσχυση της φυσικής κληρονομιάς ως μέσου υποστήριξης της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης· παροχή ενίσχυσης για τη βελτίωση της παροχής τουριστικών υπηρεσιών μέσω νέων υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και για την ενθάρρυνση νέων και πλέον βιώσιμων μορφών τουρισμού.
7. Επενδύσεις στον πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας, της προαγωγής και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς· ανάπτυξη πολιτιστικής υποδομής προς υποστήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, του βιώσιμου τουρισμού και της βελτίωσης της ελκυστικότητας των περιφερειών· και παροχή ενίσχυσης για τη βελτίωση της παροχής πολιτιστικών υπηρεσιών μέσω της νέων υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
8. Επενδύσεις στις μεταφορές, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των διευρωπαϊκών δικτύων και των συνδέσεων με το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών· ολοκληρωμένες στρατηγικές για καθαρές μεταφορές οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της πρόσβασης και στην ποιότητα των υπηρεσιών για επιβάτες και εμπορεύματα, στην επίτευξη πιο ισόρροπης κατανομής των μεταφορικών μέσων, στην προώθηση πολυτροπικών συστημάτων και στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
9. Επενδύσεις για την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των διευρωπαϊκών δικτύων που συμβάλλουν στη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης, στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
10. Επενδύσεις στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας και της ποιότητας ζωής.
11. Επενδύσεις στον τομέα της υγείας και στην κοινωνική υποδομή που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

*Άρθρο 5***Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση**

Στο πλαίσιο του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», το ΕΤΠΑ, προάγοντας παράλληλα την απασχόληση, επικεντρώνει κατά κύριο λόγο τη συνδρομή που χορηγεί στο πλαίσιο των στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης στις ακόλουθες τρεις προτεραιότητες:

1. Καινοτομία και οικονομία της γνώσης, μέσω της δημιουργίας και της ενίσχυσης αποτελεσματικών περιφερειακών οικονομιών βασιζόμενων στην καινοτομία, συστημικών σχέσεων μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, πανεπιστημίων και κέντρων τεχνολογίας, όπου λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές ανάγκες, και ειδικότερα:
 - α) ενίσχυση των περιφερειακών δυνατοτήτων E&TA και καινοτομίας των συνδεδεμένων άμεσα με τους στόχους της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης μέσω της στήριξης βιομηχανικών ή τεχνολογικών κέντρων· μέσω της προώθησης της βιομηχανικής E&TA, των MME και της μεταφοράς τεχνολογίας, μέσω της ανάπτυξης τεχνολογικών προβλέψεων και της διεθνούς συγκριτικής αξιολόγησης πολιτικών με στόχο την προαγωγή της καινοτομίας· και μέσω της στήριξης της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και κοινών πολιτικών E&TA και καινοτομίας·
 - β) τόνωση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε όλους τους τομείς της περιφερειακής και της τοπικής οικονομίας με την υποστήριξη της εισαγωγής στην αγορά από MME, νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών· με την υποστήριξη επιχειρηματικών δικτύων και συστάδων· με τη βελτίωση της

▼B

πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση· με την προαγωγή δικτύων συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και, ανάλογα με την περίπτωση, ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας· με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, και με την υποστήριξη της ενσωμάτωσης καθαρότερων και καινοτόμων τεχνολογιών στις ΜΜΕ·

- γ) προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών· και με την υποστήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων από κατάλληλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας και υφιστάμενες επιχειρήσεις·
- δ) δημιουργία μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και «εκκολαπτηρίων» που συμβάλλουν στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη των ΜΜΕ και στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, ιδίως δε ΜΜΕ που απαιτούν υψηλό επίπεδο γνώσεων.

2. Περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, και ιδίως:

- α) τόνωση των επενδύσεων για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των μολυσμένων και των απεργημωμένων εκτάσεων και των υποβαθμισμένων βιομηχανικών εκτάσεων·
- β) προαγωγή της ανάπτυξης υποδομής που συνδέεται με τη βιολογική ποικιλότητα και τις επενδύσεις σε περιοχές NATURA 2000, στις περιπτώσεις που αυτό συμβάλλει στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη ή/και στη διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών·
- γ) τόνωση της ενεργειακής απόδοσης και της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και της ανάπτυξης αποδοτικών συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης·
- δ) προαγωγή καθαρών και βιώσιμων δημόσιων συγκοινωνιών, ιδίως στις αστικές περιοχές·
- ε) ανάπτυξη σχεδίων και μέτρων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων (π.χ. απερίμωση, ανομβρία, πυρκαγιές και πλημμύρες) και τεχνολογικών κινδύνων·
- στ) προστασία και βελτίωση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομίας προς υποστήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και προαγωγή των φυσικών και πολιτιστικών πόρων ως δυναμικού για την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού.

3. Πρόσβαση σε υπηρεσίες μεταφορών και τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, και ειδικότερα:

- α) ενίσχυση των δευτερευόντων δικτύων μεταφορών μέσω της βελτίωσης των συνδέσεων προς τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, προς περιφερειακούς σιδηροδρομικούς κόμβους, αερολιμένες και λιμένες, ή προς πολυτροπικές μεταφορές· μέσω της παροχής ακτινικών ζεύξεων με τους κύριους σιδηροδρομικούς άξονες· και μέσω της προαγωγής περιφερειακών και τοπικών οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας, και των θαλάσσιων μεταφορών μικρών αποστάσεων·
- β) προαγωγή της πρόσβασης, της υιοθέτησης και της αποτελεσματικής χρήσης των ΤΠΕ από τις ΜΜΕ με την υποστήριξη της πρόσβασης σε δίκτυα· τη δημιουργία δημόσιων σημείων πρόσβασης στο διαδίκτυο· τον εξοπλισμό· και την ανάπτυξη υπηρεσιών και εφαρμογών, συμπεριλαμβανομένης, ιδίως, της ανάπτυξης προγραμμάτων δράσης για πολύ μικρές επιχειρήσεις και βιοτεχνίες.

Επιπλέον, για επιχειρησιακά προγράμματα στηριζόμενα από το ΕΤΠΑ στις περιφέρειες τις επιλέξιμες για την ειδική και μεταβατική χρηματοδότηση του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να αποφασί-

▼B

ζουν να επεκτείνουν τη στήριξη στις προτεραιότητες που παρατίθενται στο άρθρο 4.

*Άρθρο 6***Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία**

Για το στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», η συνδρομή του ΕΤΠΑ εστιάζεται στις ακόλουθες προτεραιότητες:

1. Στην ανάπτυξη διασυνοριακών οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων μέσω κοινών στρατηγικών για τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη, και πρωταρχικώς:

- α) με ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, ιδίως δε της ανάπτυξης των ΜΜΕ, του τουρισμού, των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και του διασυνοριακού εμπορίου·
- β) με ενθάρρυνση και βελτίωση της από κοινού προστασίας και διαχείρισης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, καθώς και της πρόληψης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων·
- γ) με υποστήριξη των δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών·
- δ) με μείωση της απομόνωσης μέσω της καλύτερης πρόσβασης στα δίκτυα και τις υπηρεσίες μεταφορών, πληροφοριών και επικοινωνιών και σε διασυνοριακά συστήματα και εγκαταστάσεις ύδρευσης, ενέργειας και διαχείρισης αποβλήτων·
- ε) με ανάπτυξη της συνεργασίας, των δυνατοτήτων και της κοινής χρήσης υποδομών, ιδίως σε τομείς όπως η υγεία, ο πολιτισμός, ο τουρισμός και η εκπαίδευση.

Επιπλέον, το ΕΤΠΑ δύναται να συνεισφέρει στην προαγωγή της νομικής και διοικητικής συνεργασίας, της ολοκλήρωσης των διασυνοριακών αγορών εργασίας, των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών, της κατάρτισης και της κοινωνικής ένταξης, και της από κοινού χρήσης ανθρωπίνων πόρων και εγκαταστάσεων για Ε&ΤΑ.

Όσον αφορά το πρόγραμμα PEACE μεταξύ Βορείου Ιρλανδίας και των παραμεθωρίων επαρχιών της Ιρλανδίας όπως προβλέπεται βάσει της παραγράφου 22 του παραρτήματος II του κανονισμού 1083/2006, το ΕΤΠΑ, πέραν των προαναφερομένων δράσεων, συνεισφέρει στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας των οικείων περιφερειών, ιδίως μέσω δράσεων για την προώθηση της συνοχής μεταξύ κοινοτήτων.

2. Στη σύσταση και ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της διμερούς συνεργασίας μεταξύ θαλάσσιων περιφερειών που δεν εμπίπτουν στο σημείο 1, μέσω της χρηματοδότησης δικτύων και δράσεων που συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη. Οι ενέργειες αυτές επικεντρώνονται κυρίως στις ακόλουθες θεματικές προτεραιότητες:

- α) καινοτομία: η δημιουργία και η ανάπτυξη επιστημονικών και τεχνολογικών δικτύων, και η ενίσχυση των περιφερειακών ικανοτήτων Ε&ΤΑ και καινοτομίας, στις περιπτώσεις που συμβάλλουν άμεσα στην ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη διακρατικών περιοχών. Οι σχετικές δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν: τη σύσταση δικτύων μεταξύ κατάλληλων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας και ΜΜΕ· συνδέσμους για την καλύτερη πρόσβαση σε επιστημονικές γνώσεις και τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ εγκαταστάσεων Ε&ΤΑ και διεθνών κέντρων αριστείας Ε&ΤΑ· την αδελφοποίηση ιδρυμάτων μεταφοράς τεχνολογίας· και την ανάπτυξη κοινών χρηματοοικονομικών εργαλείων για την υποστήριξη της Ε&ΤΑ στις ΜΜΕ·

▼B

- β) περιβάλλον: δραστηριότητες διαχείρισης των υδάτων, ενεργειακής απόδοσης, πρόληψης κινδύνων και περιβαλλοντικής προστασίας με σαφή διακρατική διάσταση. Οι σχετικές δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν: την προστασία και τη διαχείριση λεκανών απορροής, παράκτιων ζωνών, θαλάσσιων πόρων, υπηρεσιών υδροδότησης και υδροβιότοπων· την πρόληψη πυρκαγιών, ξηρασίας και πλημμυρών· την προαγωγή της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και την προστασία κατά των φυσικών και των τεχνολογικών κινδύνων· και την προστασία και βελτίωση της φυσικής κληρονομιάς προς υποστήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και του βιώσιμου τουρισμού·
- γ) προσβασιμότητα: δραστηριότητες για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες μεταφορών και τηλεπικοινωνιών και της ποιότητας των υπηρεσιών αυτών, όταν οι δραστηριότητες αυτές έχουν σαφή διακρατική διάσταση. Οι σχετικές δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν: επενδύσεις σε διασυννοριακά τμήματα διευρωπαϊκών δικτύων· βελτιωμένη τοπική και περιφερειακή πρόσβαση σε εθνικά και διακρατικά δίκτυα· βελτιωμένη διαλειτουργικότητα εθνικών και περιφερειακών συστημάτων· και προαγωγή προηγμένων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών·
- δ) βιώσιμη αστική ανάπτυξη: ενίσχυση της πολυκεντρικής σε διακρατικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, με σαφείς διακρατικές επιπτώσεις. Οι σχετικές δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν: τη δημιουργία και τη βελτίωση των αστικών δικτύων και των σχέσεων πόλης-υπαίθρου· στρατηγικές για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων της πόλης και της υπαίθρου· διατήρηση και προαγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς, και τη στρατηγική ολοκλήρωση αναπτυξιακών ζωνών επί διακρατικής βάσεως.

Η συνδρομή προς τη διμερή συνεργασία μεταξύ θαλάσσιων περιφερειών μπορεί να καλύπτει και τις προτεραιότητες που παρατίθενται στο σημείο 1.

3. Στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής πολιτικής με την προαγωγή:
- α) διαπεριφερειακής συνεργασίας εστιαζόμενης στην καινοτομία και την οικονομία της γνώσης και στο περιβάλλον και την πρόληψη κινδύνων κατά την έννοια του άρθρου 5 σημεία 1 και 2·
- β) ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ άλλων, για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη που μνημονεύεται στο άρθρο 8, και
- γ) δράσεων που περιλαμβάνουν μελέτες, συλλογή δεδομένων καθώς και παρακολούθηση και ανάλυση των αναπτυξιακών τάσεων στην Κοινότητα.

Άρθρο 7

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΤΠΑ:
- α) τόκοι επί χρεών·
- β) αγορά γαιών για ποσό που υπερβαίνει το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της σχετικής πράξης. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιτρέψει υψηλότερο ποσοστό για πράξεις που αφορούν τη διατήρηση του περιβάλλοντος·
- γ) παροπλισμός πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·
- δ) ανακτήσιμος φόρος προστιθέμενης αξίας.

▼ **M1**

1α. Σε κάθε κράτος μέλος, οι δαπάνες για τις αναβαθμίσεις της ενεργειακής απόδοσης και για τη χρήση της ανανεώσιμης ενέργειας στις υπάρχουσες κατοικίες είναι επιλέξιμες έως ποσοστό 4 % της συνολικής πρόβλεψης του ΕΤΠΑ.

Τα κράτη μέλη ορίζουν κατηγορίες επιλέξιμων κατοικιών, σε εθνικούς κανόνες, σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, προκειμένου να υποστηρίξουν την κοινωνική συνοχή.

▼ **B**

2. ► **M1** Οι δαπάνες στέγασης, εκτός αυτών που αφορούν την ενεργειακή απόδοση και τη χρήση της ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο 1α, είναι επιλέξιμες μόνο για όσα κράτη μέλη προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα, και εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι: ◀

α) δαπάνες προγραμματιζόμενες στο πλαίσιο μιας πράξης ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης ή άξονα προτεραιότητας για περιοχές που πλήττονται ή απειλούνται από φυσική υποβάθμιση και κοινωνικό αποκλεισμό·

β) η πίστωση για δαπάνες στέγασης ανέρχεται είτε κατ' ανώτατο όριο στο 3 % της πίστωσης του ΕΤΠΑ στα οικεία επιχειρησιακά προγράμματα είτε στο 2 % της συνολικής πίστωσης του ΕΤΠΑ·

γ) οι δαπάνες περιορίζονται σε:

- στέγαση πολλών οικογενειών ή
- σε κτίρια που ανήκουν σε δημόσιες αρχές ή σε οργανισμούς μη κερδοσκοπικούς προς χρήση ως κατοικίας για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η Επιτροπή εκδίδει τον κατάλογο των κριτηρίων των απαιτούμενων για τον καθορισμό των περιοχών που παρατίθενται στο στοιχείο α) και τον κατάλογο των επιλέξιμων παρεμβάσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

3. Οι κανόνες επιλεξιμότητας που θεσπίζονται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 εφαρμόζονται στις δράσεις οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του εν λόγω κανονισμού.

▼ **M1**

4. Στην περίπτωση επιχορηγήσεων, οι ακόλουθες δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΤΠΑ, υπό τον όρο ότι πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων λογιστικής, και υπό τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται παρακάτω:

- i) οι έμμεσες δαπάνες, οι οποίες δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, έως το 20 % των άμεσων δαπανών μιας πράξης·
- ii) οι δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος·
- iii) τα κατ' αποκοπή ποσά προς κάλυψη όλων ή μέρους των δαπανών μιας πράξης.

Οι επιλογές που αναφέρονται στα σημεία i), ii) και iii) μπορούν να συνδυάζονται μόνον στην περίπτωση που κάθε μία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία επιλέξιμων δαπανών ή στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα στο πλαίσιο της ίδιας πράξης.

Οι δαπάνες που αναφέρονται στα σημεία i), ii) και iii) ορίζονται εκ των προτέρων βάσει έντιμου, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου υπολογισμού.

Το κατ' αποκοπή ποσό που αναφέρεται στο σημείο iii) δεν υπερβαίνει το ποσό των 50 000 ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΕΛΛΗΦΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

Άρθρο 8

Βιώσιμη αστική ανάπτυξη

Εκτός από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στα άρθρα 4 και 5 του παρόντος κανονισμού, σε περίπτωση δράσεων που αφορούν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη του άρθρου 37 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, το ΕΤΠΑ μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να στηρίζει την ανάπτυξη συμμετοχικών, ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών για την αντιμετώπιση της υψηλής συγκέντρωσης οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προβλημάτων που θίγουν αστικές περιοχές.

Οι στρατηγικές αυτές προάγουν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη μέσω δραστηριοτήτων όπως: η ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, η αναζωογόνηση υποβαθμισμένων βιομηχανικών εκτάσεων, η διατήρηση και η ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, η προαγωγή της επιχειρηματικότητας, της τοπικής απασχόλησης και της ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων και η παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό, λαμβανομένων υπόψη των μεταβαλλόμενων δημογραφικών εξελίξεων.

Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, και όταν οι δραστηριότητες αυτές υλοποιούνται μέσω συγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος ή άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος, η χρηματοδότηση, από το ΕΤΠΑ, μέτρων στο πλαίσιο του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μπορεί να αυξάνεται στο 15 % του σχετικού προγράμματος ή άξονα προτεραιότητας.

Άρθρο 9

Συντονισμός με το ΕΓΤΑΑ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

Όταν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που στηρίζεται από το ΕΤΠΑ αφορά πράξεις που είναι επιλέξιμες και δυνάμει άλλου κοινοτικού μέσου στήριξης, συμπεριλαμβανομένων του άξονα 3 του ΕΓΤΑΑ και της βιώσιμης ανάπτυξης των παράκτιων αλιευτικών περιοχών δυνάμει του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, τα κράτη μέλη καθορίζουν, σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, τα κριτήρια οριοθέτησης για τις πράξεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και τις πράξεις που στηρίζονται από τα άλλα κοινοτικά μέσα στήριξης.

Άρθρο 10

Περιοχές με γεωγραφικά και φυσικά μειονεκτήματα

Στα περιφερειακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και καλύπτουν περιοχές με γεωγραφικά και φυσικά μειονεκτήματα σύμφωνα με το άρθρο 52 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή να αντιμετωπισθούν οι ιδιαίτερες δυσκολίες των περιοχών αυτών.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 4 και 5, το ΕΤΠΑ μπορεί ιδίως να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση επενδύσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της προσβασιμότητας, στην προώθηση και την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πολιτι-

▼B

στική και τη φυσική κληρονομιά, στην προαγωγή της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, και στην ενθάρρυνση του βιώσιμου τουρισμού.

*Άρθρο 11***Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες**

1. Οι ειδικές πρόσθετες πιστώσεις που μνημονεύονται στην παράγραφο 20 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που συνδέεται με τα μειονεκτήματα που ορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης που βαρύνουν τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες για τη στήριξη:

α) των προτεραιοτήτων που παρατίθενται στο άρθρο 4 ή/και στο άρθρο 5 ανάλογα με την περίπτωση·

β) των υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και της αρχικής ενίσχυσης για υπηρεσίες μεταφορών·

γ) πράξεων συνδεδεμένων με προβλήματα αποθήκευσης, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση εργαλείων παραγωγής και την έλλειψη ανθρώπινου κεφαλαίου στην τοπική αγορά.

2. Στα πλαίσια του άρθρου 3, οι ειδικές πρόσθετες πιστώσεις μπορεί να χρηματοδοτήσουν επενδυτικές δαπάνες. Επιπλέον, οι ειδικές πρόσθετες πιστώσεις χρησιμοποιούνται έως ελάχιστο ποσοστό 50 % για να συμβάλουν στη χρηματοδότηση λειτουργικών ενισχύσεων και δαπανών που καλύπτουν υποχρεώσεις και συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

3. Το ποσό στο οποίο εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι ανάλογο με τα πρόσθετα κόστη της παραγράφου 1 που βαρύνουν τον δικαιούχο στην περίπτωση λειτουργικής ενίσχυσης και δαπανών που καλύπτουν μόνον υποχρεώσεις και συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας, μπορεί δε να καλύπτει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες σε περίπτωση επενδυτικών δαπανών.

4. Η χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για τη στήριξη:

α) πράξεων που αφορούν προϊόντα του παραρτήματος I της συνθήκης·

β) ενισχύσεων για τη μεταφορά προσώπων εξουσιοδοτημένων δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο α) της συνθήκης·

γ) φοροαπαλλαγών και απαλλαγών από κοινωνικές επιβαρύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III**ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΤΟΧΟ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»****ΤΜΗΜΑ 1****ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ***Άρθρο 12***Περιεχόμενο**

Τα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» περιέχουν έκαστο τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. ανάλυση της κατάστασης στην περιοχή συνεργασίας από πλευράς ισχυρών και αδύνατων σημείων και τη στρατηγική που επιλέγεται για την αντιμετώπισή τους·

▼B

2. κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών εντός της περιοχής του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων, όσον αφορά τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, των περιοχών ευελιξίας του άρθρου 21 παράγραφος 1·
3. αιτιολόγηση των προτεραιοτήτων που επιλέγονται σε σχέση με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές συνοχής, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς όταν το κράτος μέλος έχει επιλέξει να περιλάβει σε αυτό δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», και τα αποτελέσματα της εκ των προτέρων αξιολόγησης του άρθρου 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006·
4. πληροφορίες σχετικά με τους άξονες προτεραιότητας και τους συγκεκριμένους στόχους τους. Οι στόχοι αυτοί εκφράζονται ποσοτικά με τη χρήση περιορισμένου αριθμού ►C1 δεικτών για τις εκροές και τα αποτελέσματα, ◄C1 λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Οι δείκτες επιτρέπουν τη μέτρηση της προόδου σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση και την επίτευξη των στόχων των αξόνων προτεραιότητας·
5. για ενημερωτικούς μόνον λόγους, ενδεικτική κατανομή ανά κατηγορία της προγραμματιζόμενης χρήσης της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που θεσπίζονται από την Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006·
6. ενιαίο σχέδιο χρηματοδότησης, χωρίς επιμέρους ανάλυση ανά κράτος μέλος, που περιλαμβάνει δύο πίνακες:
 - α) πίνακα στον οποίο περιλαμβάνεται για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 52, 53 και 54 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα συνεισφέρει το ΕΤΠΑ. Η συνολική συνεισφορά του ΕΤΠΑ που διατίθεται κάθε χρόνο είναι συμβατή με τις εφαρμοστέες δημοσιονομικές προοπτικές·
 - β) πίνακα στον οποίον καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων της κοινοτικής συνεισφοράς και των δημόσιων εθνικών συμμετοχών καθώς και το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΤΠΑ. Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η εθνική συμμετοχή αποτελείται από δημόσιες και ιδιωτικές δαπάνες, ο πίνακας περιλαμβάνει ενδεικτική κατανομή μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών δαπανών. Όταν, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, η εθνική συμμετοχή αποτελείται από δημόσιες δαπάνες, ο πίνακας αναφέρει το ενδεικτικό ποσό της εθνικής δημόσιας συνεισφοράς·
7. πληροφορίες όσον αφορά τη συμπληρωματικότητα με μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και με μέτρα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, όπου είναι σκόπιμο·
8. τις διατάξεις εφαρμογής για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, όπου συμπεριλαμβάνονται:
 - α) ορισμός από το κράτος μέλος όλων των αρχών που προβλέπονται στο άρθρο 14·
 - β) περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης·
 - γ) πληροφορίες σχετικά με τον φορέα που είναι αρμόδιος για την είσπραξη των πληρωμών που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή καθώς και τον ή τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διενέργεια πληρωμών στους δικαιούχους·
 - δ) καθορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους·

▼B

- ε) τα στοιχεία που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δημοσιότητας και της πληροφόρησης σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006·
 - στ) περιγραφή των διαδικασιών που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων προκειμένου να καλυφθούν οι απαιτήσεις για πληρωμές, παρακολούθηση και αξιολόγηση, οι οποίες θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006·
9. ενδεικτικό κατάλογο των μεγάλων έργων κατά την έννοια του άρθρου 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 που αναμένεται να υποβληθεί εντός της περιόδου προγραμματισμού προς έγκριση από την Επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 2

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ*Άρθρο 13***Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών**

Εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν θεσπιστεί κοινοτικοί κανόνες, για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας δαπανών εφαρμόζονται οι σχετικοί εθνικοί κανόνες που έχουν συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη τα συμμετέχοντα σε επιχειρησιακό πρόγραμμα δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 56 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θεσπίζει κοινούς κανόνες για την επιλεξιμότητα δαπανών με τη διαδικασία του άρθρου 103 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Όταν το άρθρο 7 προβλέπει διαφορετικούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών σε διάφορα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε επιχειρησιακό πρόγραμμα δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος εφαρμόζονται οι κανόνες επιλεξιμότητας με το ευρύτερο πεδίο εφαρμογής.

ΤΜΗΜΑ 3

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ*Άρθρο 14***Ορισμός αρχών**

1. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζουν μία διαχειριστική αρχή, μία αρχή πιστοποίησης και μία αρχή ελέγχου. Η αρχή ελέγχου εδρεύει στο κράτος μέλος της διαχειριστικής αρχής. Η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή και, κατά γενικό κανόνα, πραγματοποιεί τις πληρωμές στον κύριο δικαιούχο.

Υστερα από διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη που εκπροσωπούνται στην περιοχή του προγράμματος, η διαχειριστική αρχή συγκροτεί κοινή τεχνική γραμματεία. Η γραμματεία αυτή επικουρεί τη διαχειριστική αρχή και την επιτροπή παρακολούθησης και, ανάλογα με την περίπτωση, την αρχή ελέγχου στην εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων τους.

2. Η αρχή ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος επικουρείται από ομάδα ελεγκτών η οποία περιλαμβάνει έναν εκπρόσωπο κάθε κρά-

▼B

τους μέλους που συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ο οποίος εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Η ομάδα ελεγκτών συγκροτείται το αργότερο εντός τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Η ομάδα θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της. Η αρχή ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος προεδρεύει της ομάδας.

Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ομόφωνα ότι η αρχή ελέγχου εξουσιοδοτείται να εκτελεί απευθείας τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 σε ολόκληρο το έδαφος που καλύπτεται από το πρόγραμμα χωρίς να απαιτείται ομάδα ελεγκτών όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο.

Οι ελεγκτές είναι ανεξάρτητοι από το σύστημα ελέγχου του άρθρου 16 παράγραφος 1.

3. Κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζει εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή παρακολούθησης του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

*Άρθρο 15***Αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής**

1. Η διαχειριστική αρχή εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, πλην εκείνων που αφορούν την κανονικότητα των πράξεων και των δαπανών σε σχέση με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες, όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) του άρθρου αυτού. Εν προκειμένω, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι οι δαπάνες κάθε δικαιούχου που συμμετέχει σε μια πράξη έχουν πιστοποιηθεί από τον εξακριβωτή του άρθρου 16 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

2. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει τις ρυθμίσεις υλοποίησης για κάθε πράξη, εφόσον ενδείκνυται σε συμφωνία με τον κύριο δικαιούχο.

*Άρθρο 16***Σύστημα ελέγχου**

1. Προκειμένου να καταστούν έγκυρες οι δαπάνες, κάθε κράτος μέλος συγκροτεί σύστημα ελέγχου το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της εγκυρότητας των δαπανών που δηλώνονται για πράξεις ή μέρη πράξεων οι οποίες υλοποιούνται στην επικράτειά του, και της συμμόρφωσης αυτών των δαπανών και των σχετικών πράξεων ή μερών αυτών των πράξεων, προς τους κοινοτικούς και εθνικούς του κανόνες.

Προς τούτο, κάθε κράτος μέλος ορίζει τους εξακριβωτές τους αρμόδιους για την επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών που δηλώνει κάθε δικαιούχος που συμμετέχει στην πράξη. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να ορίζουν έναν μόνον εξακριβωτή για ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος.

Στην περίπτωση που η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών είναι δυνατόν να επαληθευτεί μόνον σε σχέση με τη συνολική πράξη, η επαλήθευση πραγματοποιείται από τον εξακριβωτή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο κύριος δικαιούχος ή από τη διαχειριστική αρχή.

2. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι δαπάνες να μπορούν να καταστούν έγκυρες από τους εξακριβωτές εντός τριών μηνών.

Άρθρο 17

Δημοσιονομική διαχείριση

1. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ καταβάλλεται σε έναν ενιαίο λογαριασμό χωρίς εθνικούς υπολογαριασμούς.
2. Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών για τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών και για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, η αρχή πιστοποίησης μεριμνά ώστε τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας να ανακτώνται από τον κύριο δικαιούχο. Οι δικαιούχοι επιστρέφουν στον κύριο δικαιούχο τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά με βάση την υφιστάμενη μεταξύ τους συμφωνία.
3. Στην περίπτωση που ο κύριος δικαιούχος δεν μπορέσει να ανακτήσει τα ποσά από έναν δικαιούχο, τα κράτη μέλη, στην επικράτεια των οποίων εδρεύει ο σχετικός δικαιούχος, επιστρέφουν στην αρχή πιστοποίησης οποιοδήποτε ποσό καταβλήθηκε αχρεωστήτως στον δικαιούχο αυτόν.

Άρθρο 18

Ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα δυνάμει του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» μπορούν να χρησιμοποιούν τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) ⁽¹⁾, για να καταστήσουν τον όμιλο αυτό υπεύθυνο για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος αναθέτοντας σε αυτό τις ευθύνες της διαχειριστικής αρχής και της κοινής τεχνικής γραμματείας. Εν προκειμένω, κάθε κράτος μέλος εξασκολουθεί να φέρει την οικονομική ευθύνη.

ΤΜΗΜΑ 4

ΠΡΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Επιλογή πράξεων

1. Οι πράξεις που επιλέγονται για επιχειρησιακά προγράμματα με στόχο την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, και την καθιέρωση και ανάπτυξη της διακρατικής συνεργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, περιλαμβάνουν δικαιούχους από δύο τουλάχιστον χώρες, εκ των οποίων μία τουλάχιστον είναι κράτος μέλος, που συνεργάζονται με δύο τουλάχιστον από τους ακόλουθους τρόπους για κάθε πράξη: κοινή ανάπτυξη, κοινή υλοποίηση, κοινή στελέχωση και κοινή χρηματοδότηση.

Οι επιλεγόμενες πράξεις που πληρούν τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις μπορούν να υλοποιούνται σε μία και μόνο χώρα, υπό τον όρο ότι έχουν υποβληθεί από οντότητες που ανήκουν σε δύο τουλάχιστον χώρες.

Οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις δεν ισχύουν για τις δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος PEACE που μνημονεύονται στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 6 παράγραφος 1.

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 19 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

▼B

2. Οι επιλεχθείσες πράξεις για επιχειρησιακά προγράμματα που συνεπάγονται διαπεριφερειακή συνεργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α), περιλαμβάνουν δικαιούχους, σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, από τουλάχιστον:

- α) τρία κράτη μέλη, ή
- β) τρεις χώρες, εκ των οποίων δύο τουλάχιστον πρέπει να είναι κράτη μέλη, εάν συμμετέχει δικαιούχος από τρίτη χώρα.

Στις πράξεις που επιλέγονται για επιχειρησιακά προγράμματα όπως στο άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β), εφαρμόζονται, εφόσον είναι εφικτό ανάλογα με τον τύπο πράξης, οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Οι δικαιούχοι αυτοί συνεργάζονται με τον εξής τρόπο για κάθε πράξη: κοινή ανάπτυξη, κοινή υλοποίηση, κοινή στελέχωση και κοινή χρηματοδότηση.

3. Εκτός από τα καθήκοντα που απαριθμούνται στο άρθρο 65 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η επιτροπή παρακολούθησης ή μια διευθύνουσα επιτροπή η οποία αναφέρει στην επιτροπή παρακολούθησης ευθύνεται για την επιλογή των πράξεων.

*Άρθρο 20***Αρμοδιότητες του κύριου δικαιούχου και των άλλων δικαιούχων**

1. Για κάθε πράξη, μεταξύ των δικαιούχων ορίζεται ένας κύριος δικαιούχος. Ο κύριος δικαιούχος αναλαμβάνει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) ρυθμίζει τις σχέσεις του με τους δικαιούχους που συμμετέχουν στην πράξη με μια συμφωνία η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, διατάξεις που εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων για την πράξη κονδυλίων, καθώς και ρυθμίσεις για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών·
- β) φέρει την ευθύνη για την εξασφάλιση της υλοποίησης ολόκληρης της πράξης·
- γ) μεριμνά ώστε οι δαπάνες που υποβάλλονται από τους δικαιούχους οι οποίοι συμμετέχουν στην πράξη να έχουν πραγματοποιηθεί για το σκοπό της υλοποίησης της πράξης και να αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που συμφωνήθηκαν μεταξύ των δικαιούχων αυτών·
- δ) επαληθεύει ότι οι δαπάνες που υποβάλλονται από τους δικαιούχους που συμμετέχουν στην πράξη έχουν επικυρωθεί από τους εξακριβωτές·
- ε) φέρει την ευθύνη για τη μεταφορά της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στους δικαιούχους που συμμετέχουν στην πράξη.

2. Κάθε δικαιούχος που συμμετέχει στην πράξη:

- α) αναλαμβάνει την ευθύνη σε περίπτωση τυχόν παρατυπιών ως προς τις δαπάνες που έχει δηλώσει·
- β) ενημερώνει το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος σχετικά με τη συμμετοχή του σε μια πράξη σε περίπτωση που το κράτος μέλος αυτό δεν συμμετέχει στο αντίστοιχο επιχειρησιακό πρόγραμμα με την ιδιότητά του ως κράτους μέλους.

*Άρθρο 21***Ειδικοί όροι που διέπουν τον τρόπο των πράξεων**

1. Στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το ΕΤΠΑ μπορεί να χρηματοδοτεί δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την υλοποίηση πράξεων ή μερών πράξεων

▼B

μέχρις ορίου 20 % του ποσού της συνεισφοράς του στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα σε περιοχές επιπέδου NUTS 3 που γειτνιάζουν με τις επιλέξιμες για το πρόγραμμα περιοχές του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ή που περιβάλλονται από γειτνιάζουσες περιοχές του είδους αυτού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, είναι δυνατή η επέκταση της ευελιξίας αυτής σε περιοχές επιπέδου NUTS 2 στις οποίες ευρίσκονται οι περιοχές του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Σε επίπεδο έργου, δαπάνη η οποία βαρύνει εταίρους εγκατεστημένους εκτός της περιοχής του προγράμματος όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο είναι δυνατόν να είναι επιλέξιμη εφόσον χωρίς αυτή τη συμμετοχή του εταίρου η πραγματοποίηση των στόχων του έργου θα ήταν δυσχερής.

2. Στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το ΕΤΠΑ μπορεί να χρηματοδοτεί δαπάνες που βαρύνουν εταίρους εγκατεστημένους εκτός της περιοχής που συμμετέχει στις πράξεις μέχρις ορίου 20 % του ποσού της συνεισφοράς του στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όταν οι δαπάνες αυτές αποβαίνουν προς όφελος των περιφερειών της περιοχής του στόχου «Συνεργασία».

3. Στο πλαίσιο της διασυνοριακής, της διακρατικής και της διαπεριφερειακής συνεργασίας, το ΕΤΠΑ μπορεί να χρηματοδοτεί δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση πράξεων ή μερών πράξεων στην επικράτεια χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέχρις ορίου 10 % του ποσού της συνεισφοράς του στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον από τις πράξεις αυτές επωφελούνται περιφέρειες της Κοινότητας.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη νομιμότητα και την κανονικότητα αυτών των δαπανών. Η διαχειριστική αρχή επιβεβαιώνει την επιλογή πράξεων εκτός των επιλέξιμων περιοχών που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ***Άρθρο 22***Μεταβατικές διατάξεις**

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 ή οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτήν στις 31 Δεκεμβρίου 2006, η οποία, κατά συνέπεια, εξακολουθεί να διέπει τη συνδρομή αυτήν ή τα έργα αυτά έως το κλείσιμό τους.

2. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 παραμένουν ισχυρές.

*Άρθρο 23***Κατάργηση**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 22, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2007.

2. Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

*Άρθρο 24***Ρήτρα επανεξέτασης**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 με τη διαδικασία του άρθρου 162 της συνθήκης.

*Άρθρο 25***Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.